

Historia doktryn artystycznych

Nazwa Wydziału	Wydział Historyczny
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Historii Sztuki
Nazwa modułu kształcenia	Historia doktryn artystycznych / Dzieje myśli o sztuce
Kod modułu	M 228
Język kształcenia	polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	
Typ modułu kształcenia	obowiązkowy
Rok studiów	1 Studia uzupełniające magisterskie, stacjonarne
	2
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	Wojciech Bałus
Imię i nazwisko osoby / osób egzaminującej / egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	
Sposób realizacji	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Wykład: 30
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	4
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 2 Przygotowanie do zajęć: 1 Przygotowanie do egzaminu: 1
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład z elementami konwersatorium w postaci krytycznej lektury tekstów na zajęciach
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	Egzamin ustny. Obejmuje problematykę myśli o sztuce od starożytności do współczesności. Składać się będzie z dwóch elementów: <ul style="list-style-type: none"> • krótkiej analizy wylosowanego tekstu (określenie przynależności do epoki historycznej, scharakteryzowanie podstawowej problematyki w nim zawartej) oraz • pytania z podanego w opisie zestawu tematów
Treści modułu kształcenia	Wykład obejmuje problematykę teorii sztuki od starożytności do postmodernizmu, połączony z analizą najważniejszych tekstów źródłowych. Zagadnienia szczegółowe: Sztuka i piękno w starożytności, problem proporcji w teorii sztuki, problem antropomorfizmu w teorii sztuki, zagadnienie idei w teorii sztuki, teoria architektury Witruwiusza, ekfrazja i periegetyka, poglądy średniowiecznych teologów na sztukę i piękno, teologia

	<p>ikony i zagadnienie ikonoklazmu, średniowieczne traktaty technologiczne i wzorniki warsztatowe, L.B. Alberti jako teoretyk sztuki, teoria architektury Quattrocenta, teoria sztuki pełnego renesansu we Włoszech, oddziaływanie włoskiej teorii sztuki w Europie północnej (Dürer), reformacja i kontrreformacja wobec sztuki, teoria architektury we Włoszech w XVI w., renesansowa historiografia sztuki we Włoszech, manierystyczna teoria sztuki, akademie artystyczne we Włoszech i Francji, akademicka teoria sztuki, spór poussinistów i rubenistów, francuska teoria architektury w XVII w., nowe pojęcie sztuki, narodziny estetyki i rola uczuć w przeżyciu estetycznym w XVIII w., kategorie estetyczne (piękno, wzniosłość, malowniczość), początki krytyki artystycznej (La Font de Saint-Yenne, Diderot), niemieckie piśmiennictwo o sztuce w XVIII w. (Winckelmann, Lessing, Goethe), rozkład witruwianizmu w XVIII w. i poglądy Duranda, teoria sztuki klasycyzmu i romantyzmu we Francji, teoria sztuki niemieckiego romantyzmu, teoria architektury w XIX w. i problem historyzmu, krytyka artystyczna w XIX wieku, Baudelaire i problem korespondencji sztuk, koncepcje realizmu, psychologizm w estetyce i zagadnienie wczucia, problem formalizmu estetycznego (Hildebrand), koncepcje symbolizmu, nowoczesna teoria obrazu, kubistyczna teoria sztuki i koncepcje sztuki abstrakcyjnej, teoria architektury w XX wieku, teoria surrealizmu i koncepcje informel, koncepcje modernizmu, awangardy i formalizmu (Greenberg), rola sztuki w systemach totalitarnych, postmodernistyczna teoria sztuki</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>TEKSTY ŹRÓDŁOWE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Myśliciele, kronikarze i artyści o sztuce od starożytności do 1500 r.</i>, wybrał i opracował J. Białostocki, Warszawa 1978 (<i>Historia doktryn artystycznych. Wybór tekstów</i>, Część 1, T. I) 2. <i>Teoretycy, pisarze i artyści o sztuce 1500-1600</i>, wybrał i opracował J. Białostocki, Warszawa 1985 (<i>Historia doktryn artystycznych. Wybór tekstów</i>, Tom II) 3. <i>Teoretycy, historiografowie i artyści o sztuce 1600-1700</i>. Wybór i opracowanie J. Białostocki. Redakcja naukowa i uzupełnienia M. Poprzęcka i A. Ziemia, Warszawa 1994 (<i>Historia doktryn artystycznych. Wybór tekstów</i>, Tom III) 4. <i>Teoretycy, artyści i krytycy o sztuce 1700-1870</i>. Wybór, przedmowa i komentarze E. Grabska i M. Poprzęcka, wydanie drugie uzupełnione, Warszawa 1989 (<i>Historia doktryn artystycznych. Wybór tekstów</i>, Tom IV) 5. <i>Francuscy pisarze i krytycy o malarstwie 1820-1876</i>, oprac. H. Morawska, Warszawa 1977 6. E. Grabska, <i>Moderniści o sztuce</i>, Warszawa 1971 7. <i>Artyści o sztuce. Od Van Gogha do Picassa</i>, oprac. E. Grabska, H. Morawska, Warszawa 1969 8. A. v. Hildebrand, <i>Problem formy w sztukach plastycznych</i>, Warszawa 2012 9. C. Greenberg, <i>Obrona modernizmu</i>, Kraków 2003 10. Ch. Jencks, <i>Wstęp do języka architektury postmodernistycznej</i>, w: <i>Postmodernizm – kultura wyczerpania?</i>, red. M. Giżycki, Warszawa 1988, s. 48-54 11. F. Lyotard, <i>Odpowiedź na pytanie: co to jest postmoderna?</i>, w: <i>Postmodernizm a filozofia</i>, red. S. Czeniak, A. Szahaj, Warszawa 1996, s. 29-43.

LITERATURA PRZEDMIOTU

1. Moshe Barasch, *Theories of Art. From Plato to Winckelmann*, New York – London 1985
2. Tenże, *Modern Theories of Art, 1: From Winckelmann to Baudelaire*, New York 1990
3. Tenże, *Modern Theories of Art, 2: From Impressionism to Kandinsky*, New York 1998
4. K. Janicka, *Światopogląd surrealizmu*, Warszawa 1985
5. P. Krasny, *Visibilia signa ad pietatem excitantes. Teoria sztuki sakralnej w pismach pisarzy kościelnych epoki nowożytnej*, Kraków 2010
6. H. W. Kruft, *Geschichte der Architekturtheorie*, München 1985 (także wydanie angielskie)
7. E. Panofsky, *Idea. A Concept in Art Theory*, New York 1968 (także późniejsze wydania)
8. M. Porębski, *Tradycje i awangardy*, w: tegoż, *Sztuka a informacja*, Kraków 1986, s. 149-184
9. Tenże, *Krytyka artystyczna*, w: *Wstęp do historii sztuki. Przedmiot – metodologia – zawód*, red. P. Skubiszewski, Warszawa 1973, s. 569-578
10. N. Schneider, *Geschichte der Kunsttheorie. Von der Antike bis zum 18. Jahrhundert*, Köln-Weimar-Wien 2011
11. W. Tatarkiewicz, *Historia estetyki*, t. I-III, Wrocław-Kraków 1960-67 (również późniejsze wydania)
12. W. Tatarkiewicz, *Dzieje sześciu pojęć. Sztuka - piękno - forma - twórczość - odtwórczość - przeżycie artystyczne*, Warszawa 1975
13. L. Venturi, *History of Art Criticism*, New York 1936, wyd. 2, 1964; również wydania włoskie, niem. i franc.)
14. M. Zgórnjak, *Matejko w Paryżu*, Kraków 1998 (rozdział II: *Francuska krytyka artystyczna w czasach Matejki*)

Literatura uzupełniająca:

Z obszernej polskiej literatury dotyczącej doktryn artystycznych szczególnie zaleca się wstępy do polskich przekładów pism o sztuce, wydanych przez Ossolineum w serii "Teksty źródłowe do dziejów teorii sztuki"